

Øksnes kommune

Storgata 27

8430 MYRE

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 545 68

Høringsuttalelse - lokal forskrift om motorferdsel i utmark og vassdrag og retningslinjer for kommunal saksbehandling av søknader om motorferdsel

Fylkesmannen viser til kommunens høring av forslag til lokal forskrift om motorferdsel i utmark og vassdrag og retningslinjer for kommunal saksbehandling av søknader om motorferdsel.

Lokal forskrift

Hjemmelsgrunnlag

I hjemmelsgrunnlaget viser dere til motorferdselloven § 4 tredje ledd og § 5 første ledd, motorferdselforskrifta § 3 andre ledd, samt forvaltningsloven.

Motorferdselloven § 5 første ledd gir kommunestyret adgang til å gi forskrift om adgang til:

- a) landing og start med luftfartøy på bestemte steder i utmark og vassdrag. Adgangen kan begrenses til landing og start til bestemte formål, til bestemte tider og til å gjelde selskaper eller enkeltpersoner som driver ervervsmessig luftfartsvirksomhet,
- b) bruk av motorfartøy på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer når det foreligger særlige grunner som i tilfelle må angis i forskriften.

Vi kan ikke se at kommunen har fastsatt, eller foreslår å fastsette forskrift som åpner for landing og start med luftfartøy i utmark eller bruk av motorfartøy på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer. Derfor blir det feil å henvise til lovens § 5 første ledd innledningsvis i forslag til lokal forskrift.

§ 3. Kjøretid og § 4. Hensyn til andre brukere

Også her er det vist til motorferdselloven § 5, uten at vi kan se at bestemmelsen er ment å regulere de forhold som omfattes av bestemmelsen.

For at det skal være enklest mulig for publikum å sette seg inn i hvilke bestemmelser som gjelder, anbefaler vi at dere flytter regulering av kjøretid for motorfartøy i vassdrag til den lokale forskriftens § 2. Videre foreslår vi at regulering av kjøretid for motorkjøretøy på vinterføre inngår sammen med evt. andre reguleringer av slik ferdsel i en egen paragraf. Slik regulering kan med fordel slås sammen med forslag til § 4 om hensyn til andre brukere, med en tittel som tydeliggjør at dette er regulering av motorkjøretøy på vinterføre som ellers er tillatt med hjemmel direkte i motorferdselforskriften § 3

første ledd bokstav b-g. Vi tror en slik endring gjør det enklere for publikum å orientere seg i forskriften.

Regulering av motorfartøy i vassdrag

Kommunen kan med hjemmel i motorferdselloven § 4 tredje ledd regulere ferdsel med motorfartøy som ellers ville vært tillatt på innsjøer som er 2 kvadratkilometer eller større, på elvestrekninger, og på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer dersom disse inngår som en del av et farbart vassdrag. Det framgår av rundskriv T-1/96 at «(...) *kommunen kan også begrense ferdselen til deler av en elvestrekning eller innsjø eller bare tillate ferdsel for visse båttyper, båter med begrenset hastighet eller motorstørrelse, til bestemte formål, til bestemt tid m.v. (...)»*.

Motorferdselloven § 4 tredje ledd har ikke vilkår for når kommunene kan fastsette slike reguleringer. Kommunene bør likevel se hen til motorferdsellovens formålsbestemmelse når det vurderes innskrenkninger i motorferdselen: «*Formålet med denne lov er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen.*»

Dere foreslår i den lokale forskriften § 2 å regulere bruk av motorfartøy i større innsjøer ved å kun tillate en del konkrete formål. Videre foreslår dere kjøretidsbegrensninger i § 3. Etter det vi kjenner til, er det i Øksnes kommune kun Alsvågvatnet som er større enn 2 kvadratkilometer. Vi mener kommunen derfor med fordel kan knytte denne bestemmelsen til nettopp Alsvågvatnet.

Fylkesmannen er positiv til at kommunen foreslår regulering av ferdsel med motorfartøyer i ferskvann. Bruk av motorfartøyer, og da særlig hurtiggående fartøyer, kan ha negativ påvirkning på både akvatiske dyr, sjøfugler, vadere og andefugl. Vi viser til naturmangfoldlovens § 7 om at miljørettsprinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfoldloven § 8 pålegger myndighetene å ha kunnskap om både naturmangfold og effekten av planlagte tiltak som påvirker naturmangfoldet. Miljødirektoratets naturbase og Artsdatabankens artskart kan brukes for å vurdere mulige områder hvor det kan være riktig å begrense bruk av motorfartøyer av hensyn til naturverdier.

Videre kan bruk av motorfartøyer være forstyrrende for friluftsliv. Det er relevant å vektlegge hensyn til bebyggelse på land og bruk av områder omkring vassdragene, da særlig motorfartøyer i stor fart og med store motorer kan genere støy som vil være sjenerende. Vi viser til at store deler av landområdene rundt Alsvågvatnet er registrert som friluftsområde. De allmenne natur- og friluftslivsinteressene er også viktige grunner for vernet av Alsvågvassdraget. Jf. St.prp. nr. 118 (1991-92) Verneplan IV for vassdrag.

Fylkesmannen er imidlertid usikker på om kommunen med dette forslaget har funnet den beste løsningen for å ivareta ulike hensyn i Alsvågvatnet. Det er vanskelig å håndheve begrensninger i hvilke formål man kan ferdes med motorfartøy slik dere foreslår i § 2. Videre tror vi de foreslåtte kjøretidsbegrensningene i § 3 vil oppfattes som nokså strenge. Vi anbefaler at kommunen som et alternativ vurderer å innføre begrensninger i tillatt motorstørrelse og tillatt fart, slik at hurtiggående motorfartøyer ikke blir tillatt å bruke.

Regulering av motorkjøretøy på vinterføre

Etter motorferdselsforskriften § 3 annet ledd har kommunestyret myndighet til å gi nærmere bestemmelser for den kjøringen som er direkte tillatt § 3 første ledd bokstavene b-g. Det kan f.eks. gis bestemmelser om områder, traséer, sesonglengde, tidspunkter for kjøring, utstyr m.v. Kjøring til de i paragrafen tillatte formål kan reguleres nærmere, men kjøring kan ikke forbys. Bestemmelsen gir vid adgang til å tilpasse reglene til lokale forhold.

I forslag til § 4 om hensyn til andre brukere skriver dere at det ikke skal være tillatt å kjøre i lysløyper og preparerte skispor på vinterføre i medhold av motorferdsselforskriftens § 3 første ledd bokstav b-g. Det kan i den forbindelse være hensiktsmessig å presisere at dette forbudet ikke gjelder preparering av skiløyper med hjemmel i motorferdsselforskriftens § 3 første ledd bokstav e.

I andre setning i § 4 står det at kjøretøy skal vike/stanse for skiløper eller person til fots. Vi antar at dette er ment som en generell bestemmelse for all kjøring i utmark, og foreslår i så fall at den settes i et eget avsnitt og ikke som setning to i første avsnitt.

Lokale retningslinjer

Innledningsvis vil vise til rundskriv T-1/96 som sier følgende om kommunale retningslinjer:

«Det forekommer at en kommune i kommuneplansammenheng gir nærmere retningslinjer for hvordan dispensasjonssøknader skal behandles, f.eks. søknader etter nasjonal forskrifts §§ 5 eller 6, jf. § 7 om vilkår. Det er i og for seg ikke noe i veien for å gi slike retningslinjer til informasjon om hva slags dispensasjonspraksis kommunen vil legge seg på. Slike retningslinjer vil kunne forenkle kommunens behandling av enkeltsøknader. Det er imidlertid grunn til å være oppmerksom på at retningslinjene ikke må være i strid med regelverket – bestemmelser i motorferdselloven/nasjonal forskrift vil gjelde direkte og gå foran denne typen retningslinjer. Enhver dispensasjonssøknad må således vurderes konkret og avgjøres på grunnlag av gjeldende nasjonale regler, slik at eventuelle kommunale retningslinjer i tilfelle bare vil ha informasjonsverdi for søkeren.»

Vi vil presisere at alle søknader om motorferdsel i utmark må behandles etter motorferdsellov- og/eller forskrift. En søknad kan for eksempel ikke avslås bare under henvisning til kommunens retningslinjer.

Nedenfor har vi knyttet kommentarer til noen konkrete punkter.

§ 1. Vilkår for tillatelser i medhold av motorferdselloven § 6, motorferdsselforskriften § 5 og § 6

I punkt b) foreslår dere at søknader som er begrunnet med varig funksjonsnedsettelse må dokumenteres med legeerklæring av nyere dato og gyldig parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Bakgrunnen for forslaget er ifølge kommunens saksframlegg at *«administrasjonen har utfordring med å ivareta likebehandling når søkerens helse og funksjonsevne må vurderes. Det foreslås dermed at parkeringstillatelse for forflytningshemmede kunne fylle dokumentasjons- og begrunnelseskravet»*.

Fylkesmannen vil understreke at kommunen må gjøre selvstendige vurderinger om hvorvidt vilkårene for å kunne innvilge dispensasjon er oppfylt når søknader behandles etter motorferdsselforskriften § 5 første ledd bokstav b). Det holder verken å vise til legeerklæring eller at parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Kommunen må i den enkelte sak gjøre konkrete skjønnsmessige avveininger mellom behovet for transport og mulige skader og ulemper som slik kjøring kan medføre, herunder vurdere behovet for fastsetting av vilkår.

I punkt c) foreslår dere at alle dispensasjoner etter forskriftens § 5 skal begrenses til maksimalt 10 turer (tur-retur) per sesong. For å ivareta formålene med motorferdselregelverket på en tilfredsstillende måte mener Fylkesmannen at det i de fleste tilfellene er nødvendig å stille konkrete vilkår knyttet til dispensasjoner, som for eksempel begrensninger i antall turer. Vi stiller imidlertid spørsmål med om det er hensiktsmessig å fastsette samme antallsbegrensningen i forbindelse med tillatelser til fastboende som i ervervs øyemed vil påta seg oppdrag i samsvar med forskriftens § 5

første ledd bokstav a), som for andre tillatelser etter § 5. Et slikt ervervsløyve vil potensielt kunne erstatte mange enkelttillatelser.

Dere foreslår at bruker av motorkjøretøy må fylle ut kjøreskjema etter hver tur. Vi vil imidlertid anbefale at det stilles krav om at slikt skjema skal være utfylt *før* hver enkelt tur starter for å redusere sjansen for at noen unnlater å fylle ut slikt skjema.

I punkt d) vises det til at kjøretid er begrenset etter lokal forskrift om motorferdsel i utmark og vassdrag § 3. Vi støtter kommunens ønske om å regulere kjøretid. Men, kjøretidsbegrensning i forslag til lokal forskrift regulerer kjøringen som er direkte tillatt i motorferdselforskriften § 3 bokstavene b-g. Forskriften vil altså ikke være bindende for kjøring som er tillatt etter søknad. Dersom kommunen i de lokale retningslinjene ønsker å si noe om hvilke kjøretidsbegrensninger som skal gjelde for tillatelser etter søknad bør dette framgå direkte i retningslinjene. Slike begrensninger må videre tas inn som konkrete vilkår i den enkelte tillatelse etter motorferdselforskriftens § 5, § 5a, § 5b og § 6 eller motorferdselloven § 6.

§ 2, § 3 og § 4

Når det gjelder forslag til retningslinjer om dispensasjon etter motorferdselforskriften §6, bilkjøring på traktorveger i viktige friluftsområder og kjøring i lysløyper på snødekt mark, så vil vi presisere at søknader ikke kan avslås bare under henvisning til kommunens retningslinjer. Det må gjøres en konkret behandling av søknaden i samsvar med relevant bestemmelse i motorferdsellov eller motorferdselforskrift.

Med hilsen

Tom Cato Karlsen

Torfinn Sørensen
fylkesmiljøvernssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent